

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Bc. Dagmar PRCHALOVÁ

Obor: Předšk.pedagogika

Název práce v českém jazyce: Vliv rodiny a mateřské školy na rozvoj čtenářské gramotnosti u předškolních dětí

Název práce v anglickém jazyce: Influence of family and kindergarten on reading comprehension and literacy development of pre-school children

Vedoucí práce: Mgr. Štěpánka Klumparová, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Ondřej Hník, Ph.D.

Autorka diplomové práce si vytkla za cíl představit tzv. předčtenářskou gramotnost a způsoby, jak ji lze rozvíjet u dětí předškolního věku. Dále si vytyčila cíl představit výchovu ke čtenářství v šesti mateřských školách a také v rodinách dětí, které tyto mateřské školy naplňují. První cíl se jí podařilo naplnit beze zbytku, druhý cíl pouze částečně (více viz odstavec o vyhodnocování výsledků výzkumu a vyvozování závěrů).

V teoretické části autorka prokázala, že má o problematice předčtenářství velmi dobrý přehled, že se v ní orientuje, že si je vědoma toho, které fenomény jsou v ní stěžejní. Jak dokládá seznam použité literatury, autorka prostudovala velké množství české i světové odborné literatury týkající se tohoto tématu. Ocenění hodné je, že některé tituly četla v originále, protože zatím neexistuje jejich překlad do českého jazyka.

Teoretická část práce je rozdělena do 3 kapitol. V první autorka vytváří teoretický rámec pro předčtenářské období dítěte a pro rozvoj předčtenářských dovedností. Dále definuje pojem literatury pro děti, představuje různé typologie literatury pro děti (hledisko ontogenetické a genealogické). Autorka charakterizuje jednotlivé žánry literatury pro děti předškolního věku, nepřímo se dotýká i některých funkcí tohoto typu literatury. Autorka upozorňuje, že existuje ještě další vnitřní členění knih pro děti, hovoří o tzv. typech knih pro nejmenší děti (tyto typy knih rozlišuje podle různých kritérií, např. podle podílu textu a obrázků, podle formátu, podle grafické výpravy atd.). Autorka se také zabývá faktory ovlivňujícími dětské čtenářství. Zaměřuje se na hru spojenou s knihami, vysvětluje pojem dětského

synkretismu v souvislosti s poslechem a četbou, objasňuje i roli rodiče a učitelky mateřské školy při rozvoji předčtenářské gramotnosti.

Ve druhé kapitole podrobněji charakterizuje úlohy dospělého – rodiče/učitelky MŠ – v procesu rozvoje předčtenářské gramotnosti. Při vymezování role učitelky MŠ při rozvoji předčtenářských dovedností se autorka opírá o RVP PV. Autorka neopomíná ani problematiku domácí dětské knihovny a její funkce, stejný význam připisuje i knihovně s dětskými knihami umístěné ve třídě MŠ. Na závěr druhé kapitoly představuje projekt „Celé Česko čte dětem“ - ukazuje, jak tento projekt souvisí s tématem její práce.

V praktické části autorka překládá výsledky svého výzkumu provedeného pomocí dotazníků určených pro učitelky MŠ a pro rodiče dětí. Autorka popisuje průběh výzkumu, vznik dotazníku (způsob jeho sestavení, na co v jednotlivých otázkách cílila apod.).

V první části praktické části práce autorka analyzuje školní vzdělávací programy (ŠVP) a třídní vzdělávací programy (TVP) 6 vybraných mateřských škol z hlediska toho, jaký je v nich kladen důraz na rozvoj předčtenářských dovedností a na utváření vztahu ke knize. Zjištěné pak porovnává s odpověďmi učitelek daných mateřských škol (viz Část II. v dotazníku – 1. příloha diplomové práce).

V dotazníku se v jedné z otázek zaměřila i na to, zda učitelky s dětmi navštěvují veřejné knihovny, v rozhovoru s učitelkami pak zjišťovala, jak konkrétně tyto návštěvy probíhají.

Následuje vyhodnocení zbylých otázek (obou typů dotazníků - pro učitelky i rodiče) doplněné o názorný graf a krátký komentář ke zjištěným výsledkům. Nakonec autorka srovnává oba dotazníky i výsledky v nich zjištěné. V této části práce spatřuji její rezervy. Autorka byla totiž schopna pouze částečně vyvodit z výsledků výzkumu závěry a na jejich základě provést syntézu.

Autorka se umí dobře vyjadřovat (až na drobné překlepy), práce je stylisticky na dobré úrovni.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji známkou velmi dobře.

V Praze dne 3. 1. 2012

.....
Podpis